

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 22.03.2024 r.

Znak: WZPS-5.431.2.36.2023.MA

**Pan
Robert Krupowicz
Burmistrz Goleniowa**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniach 9 – 12 stycznia 2024 r. przeprowadzona została kontrola w trybie zwykłym w Gminie Goleniów. Czynności kontrolne wykonywane były w siedzibach Urzędu Gminy i Miasta Plac Lotników 7 oraz w Centrum Usług Społecznych, przy ul. Pocztovej 13.

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie na podstawie upoważnienia nr 1/2024 z dnia 8 stycznia 2024 r. w składzie: Małgorzata Andraszkiwicz – starszy inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem oraz Karolina Czaja-Śmietana – starszy inspektor wojewódzki.

Kontrolą objęto sposób realizacji wybranych zadań z zakresu wspierania rodziny, w szczególności zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wsparcia i pomocy asystenta oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa, a także realizacja zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonej w trybie zwykłym w dniach 7 – 9 kwietnia 2021 r. w Gminie Goleniów w okresie do 1 stycznia 2022 r. do 12 stycznia 2024 r.

Ustaień dokonano na podstawie analizy dokumentacji dostępnej w Urzędzie Miasta i Gminy w Goleniowie oraz w Centrum Usług Społecznych w Goleniowie, a także wyjaśnień udzielonych przez pana Roberta Krupowicza, Burmistrza Goleniowa.

Akta kontroli str. 1 – 13

Działalność Gminy Goleniów w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami³.

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1426 z późn. zm.),

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477).

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Oceny dokonano na podstawie analizy sposobu realizacji przez Gminę Goleniów następujących zadań z zakresu wspierania rodziny.

1. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych bez wsparcia asystenta - monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych:

W Gminie Goleniów, w okresie objętym kontrolą, wszystkie rodziny przejawiające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych były objęte wsparciem asystenta.

Monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem.

W kontrolowanym okresie na terenie Gminy Goleniów prowadzono procedurę Niebieskie Karty w 13 rodzinach. W 12 przypadkach rodziny już były objęte wsparciem asystenta lub po wdrożeniu procedury zostały takim wsparciem objęte. W przypadku jednej rodziny w opinii centrum nie było potrzeby obejmowania jej wsparciem asystenta. Rodzina korzystała z pomocy psychologa, a pracownik socjalny monitorował sytuację. Sprawca przemocy (ojciec) został pozbawiony praw rodzicielskich.

W zakresie tym nie stwierdzono nieprawidłowości.

Akta kontroli 14-30

2. Rodziny objęte wsparciem asystenta:

Na dzień kontroli w gminie zatrudnionych było czterech asystentów rodziny, (1 na urlopie wychowawczym), którzy swoim wsparciem obejmowali 36 rodzin z 68 dzieci. Zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: „liczba rodzin objętych wsparciem jednego asystenta nie może przekroczyć 15”. W związku z tym, należy stwierdzić, że liczba asystentów w Gminie Goleniów była adekwatna do potrzeb gminy. W kontrolowanym okresie, na terenie gminy przebywało 38 rodzin zobowiązanych do współpracy z asystentem przez sąd.

Wsparcie asystenta dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Szczegółowej analizie poddano 21 przypadków rodzin współpracujących z asystentem rodziny w okresie objętym kontrolą. (Tab. 1. poz : 1, 53, 44, 34, 61, 35, 68, 11, 9, 14,76, 5,70, 63, 57, 13, 67, 6, 40, 12, 4).

Przeanalizowano sposób przydzielenia asystenta rodzinom. We wszystkich przypadkach przydzielenie nastąpiło zgodnie z procedurą opisaną w art. 11 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Analizie poddano 40 planów pracy z rodzinami. Wszystkie zawierały określone w przepisach elementy.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy, do zadań asystenta rodziny należy dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie jej podmiotowi organizującemu pracę z rodziną. Analizie poddano 30 ocen sytuacji rodzin, których asystenci dokonali w kontrolowanym okresie. Wszystkie dokonano w terminie określonym w przepisach i przekazano podmiotowi organizującemu pracę z rodziną.

Tab. 1 poz. 1. - [tekst wyłączony z jawności], wsparciem asystenta objęta na podstawie postanowienia sądu od września 2023 r. [tekst wyłączony z jawności]. Rodzina objęta

nadzorem kuratora sądowego. W dokumentacji asystenta rodziny wpisy świadczące o wyręczeniu matki z jej obowiązków, m.in. odprowadzanie dziecka do szkoły, pomoc w nauce, sprzątanie pokoju. Brak wpisów świadczących o współpracy asystenta z kuratorem sądowym. Na dzień kontroli rodzina nadal pozostawała w asystenturze.

Tab. 1 poz. 53. – [tekst wyłączony z jawności]. Współpraca z asystentem rodziny od grudnia 2021 r. na wniosek rodziny. W międzyczasie sądowe zobowiązanie do współpracy z asystentem i nadzór kuratora sądowego. W rodzinie prowadzona była procedura Niebieskie Karty, informacji o tym fakcie brakowało w wywiadzie środowiskowym.[tekst wyłączony z jawności]. W wywiadzie środowiskowym (analiza sytuacji rodziny), brak informacji o sytuacji średniego dziecka. Zapisy w dokumentacji asystenta chaotyczne i niespójne, co świadczyć może o ich nierzetelnym prowadzeniu. Rodzina opuściła teren gminy. Ocena końcowa sytuacji rodziny uboga w odniesieniu do problemów w niej występujących. Informacje o prowadzonej w rodzinie asystenturze przekazano do właściwego podmiotu organizującego pracę z rodziną.

Tab. 1 poz. 44 – [tekst wyłączony z jawności]. Objęta wsparciem asystenta na własny wniosek od maja 2023 r. Brak analizy sytuacji rodziny w wywiadzie środowiskowym. Dokumentacja prowadzona przez asystenta mało czytelna, w związku z czym możliwa była tylko częściowa jej analiza. [tekst wyłączony z jawności]. Zaproponowano wsparcie specjalistyczne dla dzieci. Rodzina w listopadzie 2023 roku zrezygnowała ze współpracy z asystentem. Monitoring sytuacji rodziny po zakończeniu współpracy prowadzony był przez asystenta rodziny.

Tab. 1 poz. 34.–[tekst wyłączony z jawności], objęta asystenturą w związku z postanowieniem sądu od października 2023 r., pozostaje też w nadzorze kuratora sądowego. [tekst wyłączony z jawności]. Matka wymaga wsparcia w zakresie wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Dokumentacja prowadzona przez asystenta w sposób nieczytelny, w związku z czym w trakcie czynności kontrolnych asystent odczytywał zapisy swojej dokumentacji. Asystentura w rodzinie trwa nadal.

Tab. 1 poz. 61.–[tekst wyłączony z jawności]. Objęta asystenturą na podstawie postanowienia sądu, po tym jak dziecko z pieczy wróciło pod jej opiekę. [tekst wyłączony z jawności]. W rodzinie prowadzony jest również nadzór kuratora sądowego. [tekst wyłączony z jawności]. Rodzina nie współpracowała z asystentem przed umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej. Współpraca ze szkołą, monitorowanie sytuacji edukacyjnej i wychowawczej ze względu na zaległości edukacyjne i wysoką absencję. W dokumentacji asystenta brak potwierdzenia współpracy z kuratorem. Asystentura w rodzinie trwa nadal.

Tab. 1 poz. 35.–[tekst wyłączony z jawności], objęta wsparciem asystenta na swój wniosek od kwietnia 2023 r. W rodzinie prowadzony jest nadzór kuratora sądowego. [tekst wyłączony z jawności]. W trakcie czynności kontrolnych zaproponowano zintensyfikowanie oddziaływań w stosunku do średniego dziecka. Nieczytelnie prowadzona przez asystenta dokumentacja uniemożliwiła jej pełną analizę. Lakoniczne były też zapisy świadczące o współpracy asystenta z kuratorem sądowym. Asystentura w rodzinie trwa nadal.

Tab. 1 poz. 68 – rodzina objęta wsparciem asystenta od listopada 2022 r. zgodnie z postanowieniem sądowym. W rodzinie dochodziło do przemocy ze strony nadużywającego alkoholu ojca, została wszczęta procedura Niebieskie Karty, [tekst wyłączony z jawności]. W dokumentacji prowadzonej przez asystenta wpisy świadczące o wyręczeniu rodziny z jej obowiązków. Asystentura w rodzinie trwa nadal.

Tab. 1 poz. 11 – [tekst wyłączony z jawności], asystentura od 2021 roku. Ze względu na brak efektów współpracy, zakończona. Ponowna współpraca z asystentem na mocy postanowienia sądu. Rodzice ukończyli warsztaty „Szkoła dla Rodziców”, ojciec zaprzestał picia alkoholu, matka realizowała zadania ujęte w planie pracy z rodziną, poprawiła swoje funkcjonowanie. Asystentura trwa nadal. Ośrodek wystąpił do sądu z wnioskiem o uchylenie postanowienia zobowiązującego rodzinę do współpracy z asystentem.

Tab. 1 poz. 9. – [tekst wyłączony z jawności], objęta asystenturą od września 2023 r. na mocy postanowienia sądu. W rodzinie prowadzony także nadzór kuratora sądowego.[tekst wyłączony z jawności]. W rodzinie prowadzona była procedura Niebieskie Karty. [tekst wyłączony z jawności]. Asystent prowadził monitoring sytuacji szkolnej i wychowawczej dzieci, a także współpracował z kuratorem sądowym. Asystentura w rodzinie trwa nadal.

Tab. 1 poz. 14. –[tekst wyłączony z jawności]. Asystentura, o którą wnioskował ojciec trwała od września do grudnia 2023 r. Matka stosowała przemoc psychiczną wobec dzieci. Wyprowadziła się z domu, a ojciec przejął opiekę nad dziećmi. Asystent monitorował sytuację szkolną dzieci. Szkoły nie zgłaszały żadnych problemów.

W związku z osiągnięciem efektów, współpraca z asystentem została zakończona. Po zakończonej współpracy w rodzinie był prowadzony przez pracownika socjalnego monitoring.

Tab. 1 poz. 76. – [tekst wyłączony z jawności], została zobowiązana do współpracy z asystentem rodziny przez sąd. Asystentura trwała od marca 2022 r. do lutego 2023 r. do W rodzinie nadzór kuratora sądowego. [tekst wyłączony z jawności]. Miedzy partnerami konflikty. W rodzinie wszczęto procedurę Niebieskie Karty ze względu na stosowanie przemocy wobec partnerki. W grudniu 2022 r. sąd wydał postanowienie o umieszczeniu dziecka pary w pieczy zastępczej. W lutym 2023 r. rodzina zerwała współpracę z asystentem, pisemnie o swojej decyzji powiadamiając centrum. Po zerwaniu współpracy przez rodzinę, asystent wystąpił do sądu o uchylenie postanowienia w tym zakresie. W kwietniu 2023 r. sąd uchylił postanowienie zobowiązujące rodzinę do współpracy z asystentem. W dokumentach nie było informacji o prowadzonym monitoringu funkcjonowania rodziny po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny, co stanowi naruszenie art. 15 ust. 1 pkt 16 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Tab. 1 poz. 5. – [tekst wyłączony z jawności]. Objęta wsparciem asystenta od sierpnia 2021 r. na mocy postanowienia sądu, w którym to także ograniczono jej władzę rodzicielską poprzez nadzór kuratora. Matka nadużywała alkoholu, zaniedbywała swoje obowiązki rodzicielskie. Przy wsparciu asystenta realizuje cele wskazane w planie pracy, m.in. podjęła leczenie odwykowe, brała udział w warsztatach „Szkoły dla rodziców”, utrzymuje stały i regularny kontakt ze szkołami. Na dzień kontroli rodzina pozostaje w asystenturze.

Tab. 1 poz. 70 – [tekst wyłączony z jawności]. Matka zwróciła się do centrum o wsparcie asystenta, ponieważ chciała odzyskać opiekę nad dzieckiem. Wsparciem asystenta objęta została od września 2022 r. W październiku 2022 r. dziecko powróciło pod opiekę matki, przy jednoczesnym ograniczeniu jej władzy rodzicielskiej poprzez nadzór kuratora i zobowiązaniu do współpracy z asystentem. W lipcu 2023 roku asystent zakończył współpracę z rodziną ze względu na zmianę miejsca jej zamieszkania.

O fakcie tym ośrodek pisemnie poinformował właściwy podmiot organizujący pracę z rodziną.

Plan pracy stworzony po objęciu rodziny wsparciem asystenta nie został opracowany we współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, ani też nie został skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.

Tab. 1 poz. 63. – [tekst wyłączony z jawności]. Rodzina objęta wsparciem asystenta od września 2022 r. Dzieci przebywały w pieczy zastępczej przez kilkanaście miesięcy, wróciły pod opiekę matki, a sąd zobowiązał matkę do współpracy z asystentem rodziny i ograniczył jej władzę rodzicielską poprzez nadzór kuratora. Rodzina realizuje cele zgodnie z planem pracy. Asystentura w rodzinie trwa nadal.

Tab. 1 poz. 57. – [tekst wyłączony z jawności] objęta wsparciem asystenta od marca 2022 roku. Najstarsze dziecko kobiety umieszczone w pieczy zastępczej. W wywiadzie środowiskowym brak informacji o tym dziecku, co świadczy o niepełnej analizie sytuacji rodziny. W planie pracy nie ujęto działań wobec dziecka przebywającego w pieczy. [tekst wyłączony z jawności]. Szkoła poinformowała centrum o nieprawidłowościach w sprawowaniu opieki nad dziećmi. W rodzinie dochodziło do konfliktów i awantur oraz nadużywania alkoholu. Wszczęta została procedura Niebieskie Karty. Podczas kolejnej awantury, w której pobita przez partnera została matka dzieci, sąd wydał postanowienie o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej. Plan pracy z rodziną, który został stworzony po umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej [tekst wyłączony z jawności] nie został opracowany we współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, ani też nie został skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej. Asystentura w rodzinie trwa nadal.

Tab. 1 poz. 13.–[tekst wyłączony z jawności], zobowiązana do współpracy z asystentem przez sąd ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych w stosunku do najstarszego dziecka, które nie realizowało obowiązku szkolnego, przejawiało cechy demoralizacji. W rodzinie również nadzór kuratora. Rodzina rozpoczęła współpracę z asystentem w październiku 2021 r. [tekst wyłączony z jawności]. Asystent monitorował sytuację edukacyjno – wychowawczą młodszych dzieci. W opinii szkół dzieci nie sprawiały żadnych problemów.[tekst wyłączony z jawności]. Uchylił jednocześnie zobowiązanie rodziny do współpracy z asystentem. Asystentura zakończyła się w lutym 2023 roku. W dokumentach nie było informacji o prowadzonym monitoringu funkcjonowania rodziny po zakończeniu współpracy z asystentem, co stanowi naruszenie art. 15 ust. 1 pkt 16 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Tab. 1 poz. 67.–[tekst wyłączony z jawności] została zobowiązana do współpracy z asystentem przez sąd. Wsparciem asystenta objęta została w marcu 2022 roku. W rodzinie również nadzór kuratora. Problemy wychowawcze z młodszym dzieckiem. Trudne warunki socjalno – bytowe, a także podejrzenie o nadużywanie alkoholu . Asystent monitoruje sytuację edukacyjno – wychowawczą w szkole. Pełna analiza dokumentacji prowadzonej przez asystenta nie była możliwa ze względu na nieczytelne zapisy. Asystentura w rodzinie trwa nadal.

Tab. 1 poz. 6.–[tekst wyłączony z jawności]. Złożyła do centrum wnioski o przyznanie asystenta. Współpracę z asystentem rozpoczęła w maju 2023 roku. W wywiadzie środowiskowym, w analizie sytuacji rodziny – brak informacji o rodzaju trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W dokumentacji prowadzonej przez asystenta zapisy świadczące o wyręczaniu matki z jej codziennych obowiązków tj. dostarczanie żywności, szukaniu opiekunki do dzieci. Matka nie zgłaszała problemów

wychowawczych z dziećmi, których brak potwierdzały również szkoły. W planie pracy działania mające na celu podniesienie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych. [tekst wyłączony z jawności]. Podczas kontroli wskazano rozważenie zasadności dalszej asystentury.

Tab. 1 poz. 32. – [Tekst wyłączony z jawności]. Asystentura w rodzinie trwa od 2018 roku. W wywiadzie środowiskowym zdiagnozowano problemy opiekuńczo – wychowawcze, [tekst wyłączony z jawności], nadużywanie alkoholu, bezrobocie, pobyt w zakładzie karnym za znęcanie się nad partnerką. W dokumentacji asystenta brak informacji o współpracy asystenta z placówką, w której przebywają dzieci. Brak współpracy z pracownikiem socjalnym, który po umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej stwierdził, że rodzina nie rokuje na powrót dzieci, a współpraca z asystentem nie jest zasadna. Analiza planu pracy stworzonego po umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej wskazała, że nie został on skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej. Współpraca z rodziną nie przynosi efektów. W trakcie kontroli zaproponowano rozważenie zakończenia asystentury w rodzinie.

Tab. 1. Poz. 40. – [tekst wyłączony z jawności]. Postanowieniem sądu dziecko wróciło do domu, a rodzice zostali zobowiązani do współpracy z asystentem rodziny. Wsparciem asystenta rodzina została objęta od grudnia 2022 r. [tekst wyłączony z jawności]. Na skutek interwencji w środowisku spowodowanej brakiem należytej opieki nad dzieckiem ze strony rodziców, we wrześniu 2023 r. po raz kolejny dziecko umieszczone zostało w pieczy zastępczej. Na dzień kontroli wszystkie dzieci przebywały nadal w pieczy zastępczej, a rodzina pozostawała w asystenturze.

Tab. 1. poz. 12. – matka samotnie wychowująca dziecko, które powróciło pod jej opiekę z pieczy zastępczej. W związku z tym faktem sąd zobowiązała matkę do współpracy z asystentem rodziny, która rozpoczęła się w grudniu 2022 r. Z dokumentacji prowadzonej przez asystenta wynikało, że [tekst wyłączony z jawności]. [tekst wyłączony z jawności]. Współpraca z asystentem nie przynosiła efektów, matka nie realizowała planu pracy. Dziecko ponownie umieszczone zostało w pieczy zastępczej, a asystent w marcu 2023 r. zakończył współpracę z rodziną, pomimo postanowienia sądu w tym zakresie.

Tab. 1. poz. 4. – [tekst wyłączony z jawności], objęta wsparciem asystenta od maja 2023 r. ze względu na trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, nadużywanie alkoholu. W dokumentacji prowadzonej przez asystenta zapisy świadczące o wyłączeniu rodziny z jej codziennych obowiązków np. zabawy z dziećmi, przekazywanie wniosków do wypełnienia w staraniach o przyznanie pomocy materialnej. Asystentura w rodzinie trwa nadal.

Dokonana analiza merytoryczna dokumentacji prowadzonej przez asystenta wskazała na :

- zapisy świadczące o wyłączeniu rodzin w wypełnianiu przez nie funkcji opiekuńczo – wychowawczych (tab. 1 poz. 1, 53, 68, 6,)
- ubogie zapisy świadczące o współpracy z kuratorem sądowym lub brak takich zapisów (tab. 1 poz. 1, 61, 35)
- w wywiadzie środowiskowym, brak rodzaju trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych (tab. 1 poz. 6, 44),
- nieczytelny sposób prowadzenia dokumentacji przez asystenta, uniemożliwiający jej dokładną analizę (tab. 1 poz. 44, 34, 35, 67),
- w planie pracy z rodziną (tab. 1 poz. 53) brak informacji dotyczących drugiego dziecka,

- w przypadku pięciu rodzin przy zmianie asystenta brak przyznania oraz zgody rodziny na współpracę,
- rozważenie zakończenia asystentury w przypadku rodzin tab. 1. poz. 6 (w rodzinie nie występują trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych), poz. 32 (brak efektów współpracy z rodziną, która wsparciem asystenta objęta jest od 2018 r.)

Uwagi przekazane zostały w trakcie trwania kontroli dyrektorowi centrum.

Akta kontroli 31-254

Wsparcie asystenta dla kobiet w ciąży, ich rodzin lub rodziny z dzieckiem u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Zgodnie z oświadczeniem dyrektora centrum, w kontrolowanym okresie nie wpłynął wniosek o koordynowanie poradnictwa przez asystenta rodziny zgodnie z art. 8 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Akta kontroli 278

3. Praca z rodziną dziecka przebywającego w pieczy zastępczej.

Art. 10 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazuje, że: „praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną”. Na dzień kontroli, w pieczy zastępczej z terenu gminy przebywało 101 dzieci z 59 rodzin.

W okresie objętym kontrolą asystenci współpracowali z 27 rodzinami, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej.

Szczegółowej analizie poddano 5 przypadków rodzin, z którymi współpracowali asystenci w kontrolowanym okresie.

Analiza merytoryczna dokumentacji prowadzonej przez asystenta wskazała na :

- w planach pracy z rodzinami brak informacji, czy został on skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej (tab. 1 poz. 12; 40; 57; 32),
- w planach pracy z rodzinami brak informacji, czy został on sporządzony we współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej (tab. 1 poz. 57; 12; 40).

Powyższe stanowi naruszenie art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Analizie podano 24 rodziny, z których dzieci przebywają w pieczy zastępczej, pod kątem działań centrum przed i po umieszczeniu dzieci w pieczy.

Tab. 2. poz. 4. – rodzina współpracowała z asystentem przed umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej. Współpraca nie przynosiła efektów. Dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej. Na dzień kontroli rodzina nie korzysta ze wsparcia centrum.

Tab. 2. poz. 12. – w środowisku rodzinnym doszło do interwencji pracowników socjalnych, w związku z faktem, że dzieci nie realizują obowiązku szkolnego, pozostawiane są pod opieką babci. [tekst wyłączony z jawności]. Po umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej rodzina wyprowadziła się z terenu gminy.

Tab. 2. poz. 18. – rodzina nie korzystała ze wsparcia centrum. Wkrótce po umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej rodzice zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej.

Tab. 2. poz. 6. – przed umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej rodzina korzystała ze wsparcia asystenta. Matka nie realizowała działań z planu pomocy. Po umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej współpracowała przez rok z asystentem – bez efektów. Ojciec dzieci przebywa w zakładzie karnym. Brak możliwości powrotu dzieci do rodziny biologicznej.

Tab. 2. poz. 13. – rodzina nie była objęta wsparciem centrum. Dzieci pozostawały pod faktyczną opieką dziadków. Rodzice przebywali poza terenem gminy. Początkowo sąd zawiesił im władzę rodzicielską, a wkrótce potem całkowicie pozbawił ich władzy rodzicielskiej.

Tab. 2. poz. 18. – rodzina nie była objęta wsparciem centrum. Wkrótce po umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej sąd pozbawił rodziców władzy rodzicielskiej.

Tab. 2. poz. 20. – matka nadużywała alkoholu, dziecko umieszczone zostało w pieczy zastępczej na skutek interwencji w środowisku. [tekst wyłączony z jawności]. Po umieszczeniu w pieczy zastępczej matka odmówiła współpracy z asystentem. [tekst wyłączony z jawności]. Informacje do sądu o braku możliwości powrotu dzieci pod opiekę matki. Ojciec dzieci przebywa poza granicami kraju. Matka dzieci zmarła.

Tab. 2. poz. 26. – rodzina nie korzystała z pomocy centrum. Dziecko umieszczone w spokrewnionej rodzinie zastępczej. Matka samotnie wychowuje młodsze dziecko, ale nie ma warunków lokalowych, by zaopiekować się również starszym dzieckiem. Utrzymuje z nim stały kontakt. Odmówiła współpracy z asystentem. Miejsce pobytu ojca nie jest znane. W dokumentacji centrum brakowało wywiadu środowiskowego po umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej.

Tab. 2. poz. 27. – rodzina nie korzystała ze wsparcia centrum. Dziecko niepełnoletniej matki, umieszczone zostało w pieczy zastępczej. Matka po uzyskaniu pełnoletności nie czyniła starań o powrót dziecka. Miała problemy z narkotykami. Rodzice dziecka pozbawieni zostali władzy rodzicielskiej.

Tab. 2. poz. 28. – rodzina nie była objęta wsparciem centrum. Matka zrzekła się praw do dzieci, wyjechała z kraju.

Tab. 2. poz. 33. - centrum otrzymało informację, że w domu bez opieki pozostawiane jest [tekst wyłączony z jawności]. Rodzina nie korzystała ze wsparcia centrum. Młodsze z dzieci umieszczone zostało w pieczy zastępczej. [tekst wyłączony z jawności]. Rodzina z problemem alkoholowym. W konsekwencji, starsze dziecko również umieszczone zostało w pieczy zastępczej. Matka nie czyniła starań w odzyskaniu dzieci. W dokumentacji ośrodka nie było informacji o tym, czy rodzinie proponowano asystenta. Na dzień kontroli rodzice zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej. W dokumentacji centrum brakowało wywiadu środowiskowego po umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej.

Tab. 2. poz. 38. – do centrum wpłynęła informacja, że rodzice nadużywają alkoholu i zaniedbują dziecko. Rodzice nie trzeźwieli, tak więc dziecko zabezpieczone zostało w pieczy zastępczej. Wkrótce potem matka zmarła, a ojciec został pozbawiony władzy rodzicielskiej.

Tab. 2. poz. 39. – rodzina mieszkała poza terenem gminy. Dziecko umieszczone zostało w rodzinie zastępczej na terenie Goleniowa. Matka nie przebywa na terenie gminy, a ojciec nie jest znany.

Tab. 2. poz.40. – rodzina współpracowała z asystentem przed umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej przez dwa lata. W trybie pilnym sąd zabezpieczył dziecko w pieczy. Matka nie czyniła starań o powrót dziecka. W konsekwencji została pozbawiona władzy rodzicielskiej.

Tab. 2. poz. 41. – rodzina nie była objęta wsparciem centrum. W trybie pilnym dwoje dzieci zostało zabezpieczonych w spokrewnionej rodzinie zastępczej. W dokumentacji rodziny brakowało wywiadu środowiskowego sporządzonego po umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej. Ojciec dzieci przebywa w zakładzie karnym. Matka nie utrzymuje kontaktu z dziećmi.

Tab. 2 poz. 42. – rodzina nie była objęta wsparciem centrum. Dziecko w trybie pilnym umieszczone zostało w spokrewnionej rodzinie zastępczej u dziadków. Matka opuściła teren gminy, nie utrzymuje kontaktów z dzieckiem. Ojciec przebywa w zakładzie karnym.

Tab. 2. poz. 47 – rodzina nie była objęta wsparciem centrum. Do centrum wpłynęła informacja, że w rodzinie dochodzi do awantur, nadużywany jest alkohol. W pieczy zastępczej umieszczonych zostało dwoje dzieci. Centrum podjęło próbę kontaktu z matką – bezskutecznie. Na dzień kontroli nie było znane miejsce pobytu rodziców dzieci.

Tab. 2. poz. 48. – matka korzystała z pomocy centrum, przede wszystkim pracownika socjalnego. Na skutek interwencji w środowisku, dziecko przekazane zostało pod opiekę ojca. Matka odmówiła współpracy z asystentem. Ojciec wkrótce po przejęciu opieki nad dzieckiem zaczął nadużywać alkoholu. Dziecko trafiło pod opiekę rodziny zastępczej. W dokumentacji rodziny brakowało wywiadu środowiskowego sporządzonego po umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej. Ojciec opuścił teren gminy. Matka nie była gotowa na przejęcie opieki nad dzieckiem. Układała sobie życie z nowym partnerem.

Tab. 2 poz. 52. – rodzina nie była objęta wsparciem centrum . Ojciec, po śmierci matki dzieci samotnie je wychowywał. W domu dochodziło do konfliktów. Sąd wydał postanowienie o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej. Po umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej w dokumentacji brakowało wywiadu środowiskowego na temat aktualnej sytuacji rodziny. Ojciec odmówił współpracy z asystentem.

Tab. 2. poz. 56 – ojciec samotnie wychowywał dziecko, matka pozbawiona władzy rodzicielskiej. Ze środowiska dochodziły sygnały o tym, że ojciec nadużywa alkoholu i zaniedbuje dziecko. Na skutek interwencji w środowisku, dziecko zostało zabezpieczone w spokrewnionej rodzinie zastępczej. Po umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej brakowało wywiadu środowiskowego. Wizyty u ojca nie przyniosły efektów – nie podejmuje współpracy w celu odzyskanie opieki nad dzieckiem.

Tab. 2. poz. 57. – rodzina była pod opieką asystenta. Do centrum wpłynęła informacja o tym, że matka opiekuje się dziećmi będąc pod wpływem alkoholu. Dzieci zostały umieszczone w spokrewnionej rodzinie zastępczej. Po umieszczeniu dzieci w pieczy, matka opuściła teren gminy, nie jest znane miejsce jej pobytu.

Tab. 2. poz. 19. – rodzina nie była objęta wsparciem centrum. Po umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej próbowano nawiązać kontakt z matką – bezskutecznie. Ojciec nie chciał czynić starań w kierunku przejęcia opieki nad dzieckiem, szanował decyzje dziecka, które chciało pozostać w rodzinie zastępczej. Sąd zdecydował o pozbawieniu praw rodzicielskich matki.

Analiza merytoryczna dokumentacji prowadzonej przez asystenta wskazała, że w przypadku 6 rodzin brakowało wywiadu środowiskowego sporządzonego po umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, co świadczy o braku kompleksowej analizy sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie.

Stanowi to naruszenie art. 11 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który mówi, że w przypadku, gdy ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej lub centrum usług społecznych przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy.

Akta kontroli 257-266

Z informacji uzyskanych w jednostce wynika, że w kontrolowanym okresie wpłynęło łącznie 184 zaproszeń na posiedzenia dotyczące okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej. W 32 przypadkach w posiedzeniach miał uczestniczyć asystent, z tego w 29 asystent uczestniczył osobiście, w 3 informacja została przekazana na piśmie z uwagi na posiedzenia poza gminą. W pozostałych 152 przypadkach w posiedzeniach miał uczestniczyć podmiot organizujący pracę z rodziną, z tego w 91 przypadkach uczestnictwo było osobiste, w 58 informacja została sporządzona na piśmie z uwagi na posiedzenia poza gminą, natomiast w 3 przypadkach posiedzenie nie odbyło się z powodu śmierci rodziny zastępczej, powrotu dzieci do rodziny biologicznej i prośbę o przesłanie opinii bez udziału w posiedzeniu.

Akta kontroli 281

4. Zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych

Zgodnie z oświadczeniem dyrektora centrum na terenie Gminy Goleniów wsparcie specjalistyczne udzielane rodzinom to przede wszystkim :

- wsparcie psychologiczne i terapeutyczne,
- praca socjalna,
- wsparcie asystenta,
- możliwość skorzystania z grup wsparcia i grup samopomocowych szczególnie dla osób w kryzysach emocjonalnych,
- usługa opieki nad dziećmi do 10 r. ż,
- usługa opieki nad dziećmi z niepełnosprawnością do 18 r. ż.

Gmina Goleniów współpracuje z instytucjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz dziecka i rodziny tj.: Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Goleniowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Klub Abstynenta „Exodus”, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie, Ośrodek Rehabilitacyjno – Wychowawczy, Centrum Aktywności Lokalnej, Stowarzyszenie HORYZONT, Stowarzyszenie Klubik Mam, Stowarzyszenie Terapeutów, Rodziców i Dzieci NEURON. Gmina Goleniów organizuje liczne festyny, realizuje różne programy mające na celu integrację środowiska lokalnego oraz zapobiegające wykluczeniu społecznemu. Informacje o dostępnych formach wsparcia, dyżurach specjalistów umieszczone są na stronach Centrum Usług Społecznych w Goleniowie Urzędzie Miasta i Gminy w Goleniowie oraz w instytucjach i podmiotach pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

Akta kontroli 282-290

5. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci:

Na terenie Gminy Goleniów funkcjonuje sześć placówek wsparcia dziennego. Pięć prowadzonych jest w formie podwórkowej, (po 15 miejsc w każdej) przez Związek Harcerstwa Polskiego na zezwolenie Burmistrza Goleniowa. Jedna prowadzona jest w formie opiekuńczej przez Centrum Animacji Młodzieżowej „Antidotum”. Placówka spełnia wymogi opisane w art. 18b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i przeznaczona jest dla 15 dzieci.

Akta kontroli 291

Realizacja zaleceń pokontrolnych:

W dniach 7 – 9 kwietnia 2021 r. przeprowadzono w trybie zwykłym kontrolę w Gminie Goleniów. Działalność gminy oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami. Wydano następujące zalecenia pokontrolne :

znaczące:

- 1) weryfikować dane asystentów rodziny w rejestrze z dostępem ograniczonym przed nawiązaniem z nimi stosunku pracy – art. 21 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym - **zalecenie zostało zrealizowane,**
- 2) weryfikować dane osób w rejestrze z dostępem ograniczonym przed podpisaniem z nimi umowy o udzielaniu pomocy rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu – art. 21 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym – **w okresie kontrolowanym na terenie gminy nie zostały utworzone rodziny wspierające, zatem zalecenie nie mogło być zweryfikowane,**
- 3) utworzyć placówkę wsparcia dziennego - art. 176 pkt 3 lit. c ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – **zalecenie zostało zrealizowane,**
- 4) sprawować kontrolę nad podmiotem organizującym pracę z rodziną – art. 28a ust. 1 ustawy – **zalecenie jest realizowane,**

zwykłe:

- 1) nie przekraczać terminu przekazania radzie miejskiej sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny – art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – **zalecenie jest realizowane,**
- 2) ujmować w planach pracy z rodzinami przewidywane efekty – art. 15 ust. 3 ustawy, - **zalecenie jest realizowane,**
- 3) przy tworzeniu planu pracy z rodziną współpracować z pracownikiem socjalnym przeprowadzającym w tej rodzinie wywiad – art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – **zalecenie jest realizowane,**
- 4) dokonywać okresowych ocen sytuacji rodzin współpracujących z asystentem zgodnie z obowiązującym terminem oraz przekazywać ją podmiotowi organizującemu pracę z rodziną – art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy – **zalecenie jest realizowane,**
- 5) tworzyć rodziny wspierające zgodnie z art. 30 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – **w okresie kontrolowanym na terenie gminy nie**

zostały utworzone rodziny wspierające, zatem zalecenie nie mogło zostać zweryfikowane.

Akta kontroli 293-295

**Podsumowanie ustaleń kontroli
stwierdzone uchybienia / nieprawidłowości:**

1. w przypadku rodzin, z których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej brak potwierdzenia, że plan pracy z rodziną został opracowany we współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz, że został skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,
2. w 6 przypadkach nie przeprowadzono wywiadu środowiskowego po uzyskaniu informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych (po umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej),
3. brak monitorowania funkcjonowania rodziny po zakończeniu współpracy z asystentem,
4. brak kompleksowej analizy sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
5. zakończenie współpracy asystenta z rodziną pomimo postanowienia sądu w tym zakresie.

przyczyny stwierdzonych uchybień / nieprawidłowości:

1. błędna interpretacja przepisów,
2. niedopatrzenie.

skutki stwierdzonych uchybień / nieprawidłowości:

1. skutki formalne,
2. niewystarczające wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
3. niewystarczająca wiedza na temat dzieci przebywających w pieczy zastępczej, z rodzin z którymi współpracuje asystent.

osoby odpowiedzialne za stwierdzone uchybienia / nieprawidłowości:

1. Burmistrz Goleniowa,
2. Dyrektor Centrum Usług Społecznych w Goleniowie,
3. Asystenci rodziny,
4. Pracownicy socjalni.

uprawnienia jednostki kontrolowanej:

Zgodnie z art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli, jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.

wpis w książce kontroli:

17

wystąpienie otrzymują:

1. Burmistrz Goleniowa,
2. a/a.

W celu podniesienia efektywności pracy Gminy Goleniów w zakresie wspierania rodziny

**wydaję
zalecenia znaczące:**

- 1) w każdym przypadku rodzin, z których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej plany pracy z rodzinami opracowywać we współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i w skoordynowaniu z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 2) w przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej przeprowadzać wywiad środowiskowy jak wskazuje art. 11 ust. 1 przywołanej ustawy,
- 3) monitorować funkcjonowanie rodziny po zakończeniu pracy z rodziną, jak wskazuje art. 15 ust. 1 pkt 16 ustawy,
- 4) dokonywać kompleksowej analizy sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie, jak opisuje art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 5) nie kończyć współpracy z rodziną w sytuacji obowiązywania postanowienia sądu w tym zakresie.

W przypadku braku zastrzeżeń do zaleceń pokontrolnych proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

Z upoważnienia
Wojewody Zachodniopomorskiego
Dawid Krystek
II Wicewojewoda

Zespół inspektorów:
Małgorzata Andraszkiwicz
Starszy inspektor wojewódzki
Karolina Czaja-Śmietana
Starszy inspektor wojewódzki

Zastępca Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego
Izabela Wojtczak-Sikorska

Klauzula anonimizacji

- A. **Zakres wyłączenia:** informacje mogące bezpośrednio lub w kontekście ujawnić dane osobowe osoby fizycznej.
- B. **Podstawa prawna wyłączenia i przetwarzania:** art. 5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej(Dz. U. z 2022r poz. 902 – tekst jednolity), art. 5 ust.1. lit. B oraz art.6 ust.1 lit. C Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych, oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE
- C. **Osoba, która dokonała wyłączenia:** Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
- D. **Podmiot w interesie którego dokonano wyłączenia z jawności:** art. 8 ust. 5 w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej: (osoby fizyczne)